

T.E.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ

Grup Başkanlığı

Sayı : 23241
Tarih : 28.12.2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 28/12/2022 16:28
Sayı: E-120.10-1141750

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) son 17 yılda 81 ilde yaşanan ekonomik değişimlerle ilgili rapor hazırladı. Bu verilere göre 2004- 2021 yılları arasında kişi başına düşen milli gelirde 17 bin 89 Dolarla Türkiye'nin en zengin ili Kocaeli olurken, en yoksul il ise 2 bin 988 Dolarla Ağrı olduğu belirlendi. Ağrı'nın her açıdan geri bırakılmış olmasının tüm nedenleriyle açığa çıkarılması, kentin kalkınması için gerekli yatırımların yapılması ve Ağrı ilinin içinde bulunduğu sosyal-ekonomik durumunun tespiti ve incelenmesi amacıyla bir Araştırma Komisyonu kurulmasını ve bu hususta Anayasa'nın 98'inci İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederim.

Av. Abdullah Koç
HDP Ağrı Milletvekili

GEREKÇE

İl düzeyinde cari fiyatlarla GSYH hesaplamalarına göre; 2021 yılında İstanbul 2 trilyon 202 milyar 156 milyon TL ile en yüksek GSYH'ye ulaştı ve toplam GSYH'den %30,4 pay aldı. İstanbul'u, 667 milyar 142 milyon TL ve %9,2 pay ile Ankara, 462 milyar 152 milyon TL ve %6,4 pay ile İzmir izledi. İl düzeyinde GSYH hesaplarında son üç sırada 6 milyar 99 milyon TL ile Tunceli, 4 milyar 968 milyon TL ile Ardahan ve 3 milyar 861 milyon TL ile Bayburt yer aldı. GSYH'den en yüksek payı alan ilk beş il, 2021 yılında toplam GSYH'nin %54,4'ünü oluşturdu.

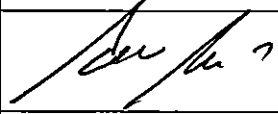
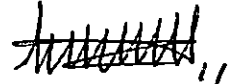
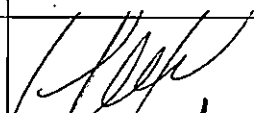
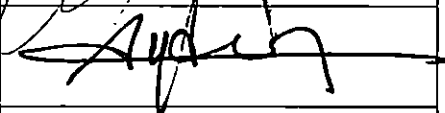
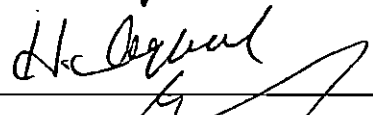
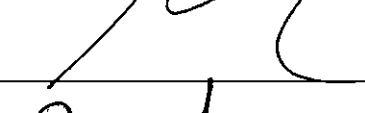
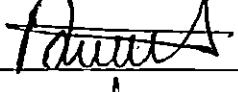
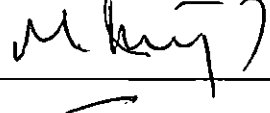
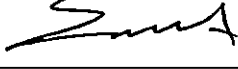
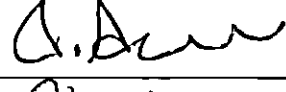
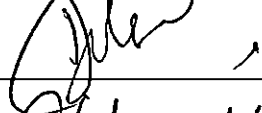
Kişi başına GSYH'de 2021 yılında, Kocaeli 153 bin 479 TL ile ilk sırada yer aldı. Kocaeli'ni, 140 bin 698 TL ile İstanbul ve 132 bin 803 TL ile Tekirdağ izledi. İl düzeyinde kişi başına GSYH hesaplamalarında, 27 bin 790 TL ile Van, 27 bin 48 TL ile Şanlıurfa ve 26 bin 837 TL ile Ağrı son sırada yer aldı. Kişi başına GSYH, 2021 yılında on üç il için Türkiye ortalamasının üzerinde gerçekleşti.

GSYH'yi oluşturan faaliyetler incelendiğinde; 2021 yılında cari fiyatlarla GSYH'den en yüksek payı alan İstanbul, tarım sektörü ve diğer hizmet faaliyetleri hariç, tüm faaliyetlerde de ilk sırada yer aldı. Bilgi ve iletişim faaliyetleri toplamı içinde İstanbul'un aldığı pay %65,6, finans ve sigorta faaliyetleri toplamından aldığı pay %60,6, mesleki, idari ve destek hizmet faaliyetleri toplamından aldığı pay %45,7, hizmetler sektörü toplamından aldığı pay %41,9, inşaat sektörü toplamından aldığı pay %32,2 olarak gerçekleşti. Konya %6,0 pay ile tarım, ormancılık, balıkçılık sektöründe 81 içinde ilk sırada yer alırken, Ankara %42,3 pay ile diğer hizmet faaliyetlerinde ilk sırada yer aldı.

Yıllık GSYH, zincirlenmiş hacim endeksiyle 2021 yılında bir önceki yıla göre %11,4 artarken, 17 ilde Türkiye ortalamasının üzerinde artış gerçekleşti. Bir önceki yıla göre 2021 yılında en yüksek artış gösteren ilk üç il sırasıyla %26,5 değişim oranı ile Antalya, %20,0 ile Tekirdağ ve %19,6 ile Yalova oldu. Bir önceki yıla göre en yüksek azalış gösteren üç il ise sırasıyla %2,7 değişim oranı ile Sinop, %4,8 ile Gümüşhane ve %5,4 ile Ardahan oldu.

Yıllık GSYH'nin, zincirlenmiş hacim endeksiyle bir önceki yıla göre %11,4 artışına en fazla katkı veren il %3,96 ile İstanbul oldu. İstanbul'u %0,95 ile Ankara ve %0,85 ile İzmir izledi. Yıllık GSYH büyümesine 2021 yılında negatif yönlü katkı veren illerin başında %0,007 ile Ordu, %0,008 ile Rize, %0,009 ile Çanakkale yer aldı.

Ağrı'nın her açıdan geri bırakılmış olmasının tüm nedenleriyle açığa çıkarılması, kentin kalkınması için gerekli yatırımların yapılması ve Ağrı ilinin içinde bulunduğu sosyal-ekonomik durumunun tespiti ve incelenmesi amacıyla bir Araştırma Komisyonu kurulmasını ve bu hususta Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederim.

1	TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ	ADANA	
2	NURAN İMİR	ŞIRNAK	
3	GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT	MUŞ	
4	ALİCAN ÖNLÜ	TUNCELİ	
5	REMZİYE TOSUN	DİYARBAKIR	
7	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	
8	ERDAL AYDEMİR	BİNGÖL	
9	HASAN ÖZGÜNEŞ	ŞIRNAK	
10	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
11	AYŞE SÜRÜCÜ	ŞANLIURFA	
12	MURAT SARISAÇ	VAN	
13	ŞEVİN COŞKUN	MUŞ	
14	AYŞE ACAR BAŞARAN	BATMAN	
15	KEMAL BÜLBÜL	ANTALYA	
16	MURAT ÇEPNİ	İZMİR	
17	EBRÜ GÜNAY	MARDİN	
18	NUSRETTİN MAÇIN	ŞANLIURFA	
19	DİLŞAT CANBAZ KAYA	İSTANBUL	
20	FELEKNAS UCA	BATMAN	